

EBA/GL/2023/07

27. november 2023

Suunised, millega muudetakse suuniseid EBA/GL/2021/16

rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskipõhise lähenemisviisi põhimõtete ja riskitundlikkusest lähtuva järelevalve läbiviimise etappide kohta vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 48 lõikele 10 (Suunised riskipõhise järelevalve kohta)

1. Vastavus- ja aruandluskohustused

Suuniste staatus

1. See dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused tegema kõik endast oleneva, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetsetes valdkonnas kohaldada. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma tavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on suunatud eelkõige finantseerimisasutustele.

Teatamiskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le hiljemalt 13.05.2024, kas nad järgivad või kavatsevad järgida käesolevaid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebilehel avaldatud vormil, märkides viite „EBA/GL/2023/07“. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb teatada EBA-le.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated EBA veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisulu, kohaldamisala ja mõisted

Adressaadid

5. Käesolevad suunised on suunatud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis iii määratletud pädevatele asutustele.

3. Rakendamine

Kohaldamiskuupäev

6. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 30. detsembrist 2024.

4. Muudatused

i. Sisu, kohaldamisala ja mõistete muudatused

7. Punkti 5 muudetakse järgmiselt:

„Käesolevates suunistes täpsustatakse kooskõlas direktiivi (EL) 2015/8492 artikli 48 lõikega 10 ja määruse (EL) 2023/1113³ artikli 36 lõikega 3 rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalve riskipõhise lähenemisviisi omadusi ning meetmeid, mida pädevad asutused peaksid võtma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskitundlikkusest lähtuva järelevalve teostamisel.“

8. Punkti 8 muudetakse järgmiselt:

„Kui ei ole sätestatud teisiti, on direktiivis (EL) nr 2015/849 ja määruses (EL) 2023/1113 kasutatud ning määratletud mõistetel sama tähendus ka käesolevates suunistes. Lisaks kasutatakse suunistes järgmisi mõisteid.“

ii. Muudatused: „Suunis 4.1: Riskipõhise järelevalve mudeli rakendamine“

4.1.3 Hinnatavad üksused

9. Punkti 19 muudetakse järgmiselt:

„Kui pädev asutus teab või tal on põhjendatult alust kahtlustada, et klastris oleva üksiku krediidi- või finantseerimisasutusega seotud risk erineb oluliselt asjaomase klatri teiste krediidasutuste või finantseerimisasutuste riskist, peaks pädev asutus selle krediidasutuse või finantseerimisasutuse klattrist eemaldama ja hindama seda kas üksikult või mõne teise krediidasutuste või finantseerimisasutuste klatri osana, mis on avatud rahapesu ja terrorismi rahastamise sarnase tasemega riskile. Klattrist eemaldamine peaks muu hulgas hõlmama asjaolusid, mille korral:

- krediidasutuse või finantseerimisasutuse tegelik kasusaaja on isik, kelle usaldusväärsus on rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud kahtluste tõttu kaheldav, või
- krediidasutuse või finantseerimisasutuse sisekontrolliraamistik on puudulik, mis mõjutab krediidasutuse või finantseerimisasutuse jääkriski reitingut; või

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73–117)

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/1113, 31. mai 2023, mis käsitleb rahaülekannetes ja teatavates krüptovaraülekannetes edastatavat teavet ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2015/849 (uuesti sõnastatud) (ELT L 150, 9.6.2023, lk 1).

- krediidi- või finantseerimisasutus on teinud olulisi muudatusi oma toodetes või teenustes või on need muudatused kombineerinud muudatustega edastuskanalites, kliendibaasis või erinevates geograafilistes piirkondades, kus teenuseid osutatakse või tooteid pakutakse.

Nende punktide hindamisel peaksid pädevad asutused võtma arvesse usaldatavusraamistike alusel tehtud sobivuse hindamisi, eelkõige (kui asjakohane) juhtorgani liikmete ja sisekontrollifunktsioonide juhtide sobivuse hindamisi, sealhulgas ESMA ja EBA ühiste sobivuse ja nõuetekohasuse suuniste⁴ ning EBA sisejuhtimise suuniste⁵ alusel tehtud hindamisi.

Krüptovarateenuse osutajate korral peaksid pädevad asutused kaaluma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil investeerimisühingute sisejuhtimist käsitlevate EBA suuniste⁶ II jaotise 1., 2., 3. ja 5. jao, III jaotise 6. jao, IV jaotise 8. ja 9. jao ning V jaotise sätete kohaldamist⁷.

4.1.4 Koostöö

10. Punkti 22 muudetakse järgmiselt:

„Pädevad asutused peaksid kaaluma oma koostöö ja teabevahetuse eesmärki teiste sidusrühmadega, ning selle alusel määrama sellise koostöö kõige tõhusama viisi, sest sama lähenemisviisi ei pruugi olla igas olukorras sobiv. Pädevad asutused peaksid eelkõige tagama, et nad teevad tõhusat koostööd asutustega, kes vastutavad sama hinnatava üksuse tegevuse ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest.“

iii. **Muudatused: „Suunis 4.2: 1. etapp – riski- ja riskimaandustegurite tuvastamine“**

4.2.2 Teabeallikad

11. Punkti 31 lisatakse järgmised uued alapunktid:

„k) ühe või mitme täiustatud analüüsivahendi analüüsi tulemused või“

„l) korduvalt maksejõuetute makseteenuse pakkujate või krüptovarateenuse osutajate teated, mis on esitatud vastutavatele pädevatele asutustele vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 2, artikli 12 lõikele 2, artikli 17 lõikele 2 ja artikli 21 lõikele 2, kui need teenuseosutajad kuuluvad pädeva asutuse järelevalve alla.“

⁴ ESMA ja EBA ühised suunistes juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta vastavalt direktiivile 2013/36/EL ja direktiivile 2014/65/EL (EBA/GL/2021/06).

⁵ EBA suunistes sisejuhtimise kohta vastavalt direktiivile 2013/36/EL ([EBA/GL/2021/05](#)).

⁶ EBA suunistes direktiivi (EL) 2019/2034 kohase sisejuhtimise kohta ([EBA/GL/2021/14](#)).

⁷ See ei piira määruse (EL) 2023/1114 (MiCA) artikli 68 kohaldamist, mis käsitleb krüptovarade teenusepakkujate juhtimiskorda.

4.2.5 Kogu sektorit hõlmavad rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurid

12. Punkti 37 muudetakse järgmiselt:

„Pädevatel asutustel peaks olema hea arusaam riskiteguritest, mis on asjakohased kõigi nende järelevalve all olevate sektorite suhtes. Et tuvastada asjaomaste sektorite asjakohased riskitegurid, peaksid pädevad asutused kõigepealt määratlema nende järelevalve all olevad sektorid. Selleks et esitada oma seisukoht sektorite kohta, peaksid pädevad asutused liigitama kohustatud isikud kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 3 lõigetes 1 ja 2 sätestatud krediidasutuste ja finantseerimisasutuste määratluses esitatud krediidasutuste ja finantseerimisasutuste loeteluga.“

13. Punkti 38 muudetakse järgmiselt:

„Pädevad asutused peaksid olenevalt sektori suuruselt ja selles sisalduvate hinnatavate üksuste olemusest kaaluma sektorite täiendavat jaotamist allsektoriteks. See võib olla vajalik, kui sektor koosneb väga erinevatest hinnatavatest üksustest, sest olulisel osal hinnatavatest üksustest on sarnased omadused ja ärimudelid, mis eristavad neid ülejäänud sektorist. Sarnaste omaduste hulka kuuluvad muu hulgas pakutavate toodete ja teenuste liik, kasutatavad edastuskanalid ja teenindatavate klientide liik. Allsektorite hulka kuuluvad näiteks rahaülekannete teostajad, erapangad, maaklerfirmad ja krüptovarade börsid, mis esindavad vastavalt makseasutuste, krediidasutuste, investeerimisühingute ja krüptovarateenuse osutajate allsektoreid. Et teatada oma seisukoht sektorite ja allsektorite ning nende konkreetsete omaduste kohta, peaksid pädevad asutused lähtuma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskitegureid käsitlevate EBA suuniste II jaotisest.“

4.2.6 Riskitegurite tuvastamiseks vajaliku teabe liik

14. Punkti 41 lisatakse alapunkt I:

„I) kui tehnoloogia, näiteks hajusraamatu tehnoloogia (DLT) või anonüümsust suurendavate omaduste kasutamine on sektori või allsektori ärimudeli ja tegevuse seisukohast oluline, siis selle tehnoloogia mõju sektori või allsektori rahapesu ja terrorismi rahastamise riskipositsioonile.“

15. Punkti 44 alapunkte c ja f muudetakse järgmiselt:

„c) pakutavate toodete ja teenuste ning teostatavate tehingute olemus ja keerukus;“

„f) äritegevuse geograafiline piirkond, eelkõige kui need hõlmavad suure riskiga kolmandaid riike⁸, sealhulgas, kui asjakohane, hinnatava üksuse olulise osa klientide päritolu- või asutamisriigid ning kvalifitseeruvate aktsionäride või tegelike kasusaajate geograafilised seosed;“

16. Punkti 45 alapunkti a lisatakse järgmine taane:

„v) kõrgetasemelistest analüüsivahenditest ja platvormidest, kus hinnatava üksuse teenuseid osutatakse DLT või ploki ahela tehnoloogia abil.“

iv. Muudatused: „Suunis 4.3: 2. etapp – riskihindamine“

4.3.3 Individuaalsed riskihindamised

17. Punkti 59 alapunkti a muudetakse järgmiselt:

„a) et direktiivi (EL) 2015/849 artikli 8 lõikes 4 ja artiklis 19a loetletud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemid ja kontrollid on kehtestatud ja neid kohaldatakse. Need kontrollid peaksid olema piisavalt ulatuslikud ja vastavuses rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidega;“

v. Muudatused: „Suunis 4.4: 3. etapp – järelevalve“

4.4.2 Järelevalvestrateegia

18. Punkti 78 alapunkti e muudetakse järgmiselt:

„e) määrama järelevalvestrateegia rakendamiseks vajalikud järelevalvevahendid ja tagama nende jaoks piisavate vahendite olemasolu; Vajalike vahendite kindlaksmääramisel peaksid pädevad asutused arvesse võtma ka tehnoloogilisi ressursse, mida nad vajavad oma ülesannete tõhusaks täitmiseks, eelkõige juhul, kui tehnoloogia on konkreetsete sektorite toimimiseks hädavajalik;“

4.4.4 Järelevalvevahendid

19. Punkti 94 muudetakse järgmiselt:

„Mõnel juhul peaksid pädevad asutused kaaluma, kas kahe või enama vahendi kombinatsioon võib olla tõhusam. See hõlmab olukordi, kus pädev asutus käsitab probleemsetena kaugkontrollide käigus või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raames saadud

⁸ Suunised, mis on koostatud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 17 ja artikli 18 lõike 4 alusel, milles käsitletakse kliendi suhtes rakendatavaid hooldusmeetmeid ning tegureid, mida krediidi- ja finantseerimisasutused peaksid arvestama, kui hindavad üksikute ärisuhete ning juhtehingute rahapesu ja terrorismi rahastamise riski (rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunised) (EBA/GL/2021/02).

teabe täpsust. Sellistel asjaoludel võib osutada vajalikuks, et pädevad asutused kontrolliks seda teavet kohapealse kontrolli kaudu, mis tavaliselt sisaldab selliseid elemente nagu tehingute ja klienditoimikute pisteline kontroll ning intervjuud põhitöötajate ja juhtorgani liikmetega. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik teha vajaduse korral erakorralisi kontrole, mis ei ole osa nende järelevalvestrateegiast ja -kavast. Sellise kontrolli vajaduse võib tingida konkreetne sündmus, mis võib suurendada hinnatava sektori/allsektori või üksuste rahapesu ja terrorismi rahastamise riski, olulised muutused sektori/allsektori või hinnatava üksuse rahapesu ja terrorismi rahastamise riskis või olukord, kui pädev asutus avastab teatud teabe, sealhulgas rikkumisest teatamise teadete või laialt levinud avalike süüdistuste kaudu rikkumiste kohta, teabe kaudu teistelt riigisestelt või välisriikide ametiasutustelt, uue rahapesu tüpologia või järelevalvealaste tähelepanekute kaudu, mis on seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemide ja kontrollidega või laiema sisekontrolli raamistikuga. Kui pädev asutus on otsustanud, et erakorraline kontroll on õigustatud, peaks ta määrama kontrolli ulatuse, kontrolli fookuse ja selle, kas see hõlmab kohapealseid elemente ning kas on vaja kaasata teisi järelevalveasutusi ja teha nendega koostööd.“

4.4.5 Järelevalvetavad ja järelevalvekäsiraamat

20. Punkti 101 alapunkti c taanet i muudetakse järgmiselt:

„i) asjakohaste põhimõtete ja protseduuride adekvaatsus ning kas need on seotud kogu ettevõtet hõlmava riskihindamisega ning kas need põhimõtted ja protseduurid vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse, kui kogu ettevõtet hõlmav riskihindamine muutub;“

4.4.8 Järelevalvealased järeelmeetmed

21. Punkti 117 muudetakse järgmiselt:

„Kui pädevatel asutustel on kahtlusi, et tõhusate süsteemide ja kontrollide rakendamata jätmise võib olla tahtlik, peaksid nad kaaluma jõulisemaid järeelmeetmeid, mis tagaksid sellise käitumise kohese lõpetamise hinnatava üksuse poolt. Sellisel juhul peaksid pädevad asutused tegema usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijatega koostööd ja vahetama teavet ning vajadusel kooskõlastama meetmeid seoses hinnatava üksuse tõrgetega.“

4.4.9 Sektorile antav tagasiside

22. Punkti 125 lisatakse alapunkt f:

„f) kahtlused seoses kahtlaste tehingute teadete kvaliteedi ja kasulikkusega.“

23. Punkti 126 alapunkte a ja b muudetakse järgmiselt:

„a) need hõlbustavad ja toetavad tõhusa riskipõhise lähenemisviisi rakendamist hinnatavate üksuste poolt, sealhulgas sektoris kindlaks tehtud parimate tavade avaldamise kaudu;“

„b) need ei soodusta ega luba otseselt ega kaudselt tervete kliendikategooriate riskide põhjendamatut vähendamist kooskõlas suunistega rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide tõhusa juhtimise poliitika ja kontrolli kohta direktiivi (EL) 2015/849 alusel finantsteenuste juurdepääsu andmisel ning EBA rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegureid käsitlevate suunistega, eelkõige suunistega 4.9, 4.10. ja 4.11.⁹;“

24. Punkti 126 lisatakse alapunkt c:

„c) kui mitu pädevat asutust vastutavad liikmesriigi samas sektoris asuvate hinnatavate üksuste rahapesu ja terrorismi rahastamise järelevalve eest, peaksid need pädevad asutused kooskõlastama oma tegevust ja kaaluma ühiste suuniste väljaandmist, et kehtestada ühtsed ootused. Pädevad asutused peaksid kaaluma, kas muud asutused võivad olla vastutavad seonduvates küsimustes suuniste andmise eest, ning vajaduse korral kooskõlastama oma tegevust nende asutustega.“

25. Punkti 127 muudetakse järgmiselt:

„Pädevad asutused peaksid järelevalvesuuniste väljatöötamisel kaaluma hinnatavate üksuste ja muude asjaomaste sidusrühmade kaasamist ning määrama kõige tõhusama viisi selleks teavitustegevuseks. Kaasamine võib muu hulgas hõlmata avaliku konsultatsiooni protsessi, sektoriga suhtlemist, eelkõige juhul, kui sektor on reguleerimise või järelevalve valdkonnas uus, kutseühingute, rahapesu andmebüroode, õiguskaitseasutuste, muude pädevate asutuste või valitsusasutuste kaasamist või osalemist nõuandefoorumites. Pädevad asutused peaksid tagama, et teavitustegevus hõlmab piisaval hulgal sidusrühmi, keda suunised mõjutavad, ja et sidusrühmadele antakse piisavalt aega oma seisukohtade esitamiseks.“

26. Punkti 128 muudetakse järgmiselt:

„Pädevad asutused peaksid korrapäraselt hindama sektorile antud olemasolevate suuniste piisavust, eelkõige juhul, kui sektor on reguleerimise või järelevalve jaoks uus. Sellist hindamist tuleks teha korrapäraselt või erakorraliselt ning selle võivad käivitada teatud sündmused, sealhulgas muudatused riiklikes või Euroopa õigusaktides või muudatused riiklikus või riigiüleses riskihindamises või sektorilt saadud tagasiside. Kui pädevad asutused teevad kindlaks, et olemasolevad suunised ei ole enam ajakohased või asjakohased, peaksid nad teatama sektorile põhjendamatut viivitusteta vajalikest muudatustest.“

⁹ EBA suunised, mis on koostatud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 17 ja artikli 18 lõike 4 alusel, milles käsitletakse kliendi suhtes rakendatavaid hooldusmeetmeid ning tegureid, mida krediidi- ja finantseerimisasutused peaksid arvestama hinnates üksikute ärisuhete ja juhtehingute rahapesu ja terrorismi rahastamise riski (edaspidi „rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunised“), EBA/GL/2021/02.

4.4.10 Pädeva asutuse töötajate koolitamine

27. Punkti 133 muudetakse järgmiselt:

„Pädevad asutused peaksid välja töötama koolitusprogrammi, mida tuleks kohandada vastavalt pädeva asutuse konkreetsete funktsioonide vajadustele, võttes arvesse nende järelevalve all olevate sektorite eripära, nende tööülesandeid, tööstaaži ja töötajate kogemusi. Pädevad asutused peaksid seda koolitusprogrammi ajakohastama ja korrapäraselt läbi vaatama, et tagada selle asjakohasus.

Pädevad asutused peaksid tagama, et pakutav koolitus on piisavalt põhjalik, et asjaomastel töötajatel oleks hinnatavate üksuste järelevalveks piisavad tehnilised teadmised. Vajaduse korral peaksid pädevad asutused kaasama välise koolituse pakkuja.

Pädevad asutused peaksid vajaduse järgi jälgima üksikute töötajate või tervete rühmade läbitud koolituse taset.“

28. Lisatakse uus punkt 133A:

„133A. Kui pädevad asutused kasutavad oma järelevalvekava (mõne osa) või konkreetse järelevalveülesande täitmiseks (nagu on osutatud punktis 4.4.7) väliste isikute teenuseid või delegeerivad järelevalveülesandeid muul viisil teistele järelevalveasutustele, peaksid pädevad asutused kaaluma ka iga sellise välise isiku kaasamist oma koolitusprogrammi.“

29. Punkti 134 alapunkte c ja d muudetakse järgmiselt:

„c) hinnata hinnatavate üksuste rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise põhimõtete ja protseduuride, sealhulgas tarkvara või muude tehnoloogiliste vahendite ning laiema juhtimiskorra ja sisekontrollide asjakohasust, proportsionaalsust ja tulemuslikkust, võttes arvesse hinnatavate üksuste enda riskihinnangut ja ärimudelit;“

„d) mõista erinevaid tooteid, teenuseid ja finantsinstrumente ning nendega seotud riske, sealhulgas neid, mis on seotud nende toodete, teenuste ja instrumentide pakkumisel kasutatavate alustehnoloogiatega;“

30. Punkti 134 lisatakse alapunkt g:

„g) mõista hinnatavate üksuste ärimudelite, toimingute ja kontrollide aluseks olevat tehnoloogiat, et oleks võimalik hinnata riske ja kontrolle ning võimaldada (tehnoloogiapõhiste) järelevalvevahendite asjakohast kasutuselevõttu.“

31. Punkti 135 muudetakse järgmiselt:

„Koolitus peaks olema kohandatud asjaomaste töötajate ja kõrgema juhtkonna kohustusele seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega ning see võib hõlmata asutusesiseseid ja -väliseid koolituskursusi ja -konverentse, e-õppe kursusi, uudiskirju, juhtumianalüüsi arutelusid, värbamist, tagasisidet täidetud ülesannete kohta ja muid töö käigus õppimise vorme. Kui see on vajalik ja asjakohane, peaksid pädevad asutused kaaluma ka olemasolevate teadmislünkade täitmist strateegilise värbamise kaudu või kasutama asutusesiseste spetsialistide, näiteks IT-spetsialistide tuge.“

32. Lisatakse uus punkt 135A:

„135A. Kui liikmesriigis vastutab sama sektori rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalve eest mitu pädevat asutust, peaksid pädevad asutused kaaluma ühise koolituse pakkumist, et saavutada ühine arusaam kohaldatavast raamistikust ja sellest, kuidas seda tuleks kohaldada, ning ühtset järelevalvealast lähenemisviisi. Pädevad asutused võivad kasu saada ka teadmiste jagamisest pädevate asutuste vahel ning muude asjaomaste siseriiklike ja piiriüleste asutustega, näiteks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad, rahapesu andmebürood, asjakohased ELi asutused, teiste riikide rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused.“

vi. Muudatused: „Suunis 4.5: 4. etapp – riskipõhise järelevalve mudeli seire ja ajakohastamine“

4.5.2 Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskipõhise järelevalve mudeli läbivaatamine

33. Punkti 148 alapunkti a muudetakse järgmiselt:

„a) kutsealased ja tehnilised eriteadmised;“